

Remissyttrande:

Promemorian: Ändringar i begränsningsförordningen avseende allmänna sammankomster och offentliga tillställningar, mässor och platser för privata sammankomster.

Fairlink har tagit del av rubricerade promemoria och anför följande.

Sammanfattning

I Folkhälsomyndighetens hemställan till Socialdepartementet (Ärendenummer 00081-2022) önskar man bland annat att regeringen ska fatta beslut om:

”Att så snart som möjligt införa ett maxtak på 500 deltagare för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar **inklusive mässor som äger rum inomhus** i förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (begränsningsförordningen) ...”

De deltagarbegränsningar och restriktioner som tidigare funnits har varit nödvändiga men också inneburit stora utmaningar för de drabbade branscherna. Inte minst för mäss-branschen. Det är därför viktigt att eventuella begränsningar endast används som en absolut sista nödgärd när det inte finns några andra möjliga alternativ.

En kombination av vaccinationsbevis, avstånd på 10 kvm per person **samt** ett fast maxtak på 500 personer kan knappast anses som en rimlig åtgärd.

Fairlink anser att krav på vaccinationsbevis både är rimligt och önskvärt, om FHM anser att det minskar risken för smittspridning och uppmanar till vaccinering.

Däremot anser vi det **inte** vara rimligt, som promemorian föreslår, med fasta deltagartak oberoende av tillgänglig yta och evenemangets förutsättningar. Istället förordar vi, för mässornas del, en kombination av vaccinationsbevis samt ett tillåtet deltagarantal som grundar sig på mässans tillgängliga yta. En modell som innebär att mässorna även fortsättningsvis regleras efter sina egna specifika förutsättningar att arrangeras på ett säkert sätt.

Konsekvenser för mässbranschen

Inledningsvis i pandemin (mars 2020) så kopplades deltagarbegränsningar till de evenemang som lyder under ordningslagen. När covid-19-lagen sedan trädde i kraft den 10 januari 2021 överfördes (ur smittreglerings-synpunkt), de evenemang som styrs av ordningslagen över till covid -19 lagen som en gemensam kategori. För mässorna innebar det att man fortsatt (inom covid-19 lagen) tillhörde samma kategori som tidigare.

Denna kategorisering gjorde att de förordningar som användes för att införa deltagarbegränsningar fick stora inkonsekventa följder. Mässor likställdes med festivaler och fotbollsmatcher, men är till sin art mer lika köpcentrum och butiker. Detta ledde till att i steg 2 av regeringens plan för *avveckling av restriktioner* så lyftes mässor ur regleringen om allmänna sammankomster och offentliga tillställningar och reglerades istället särskilt.

Från och med 1 juli 2021 blev det återigen möjligt att arrangera mässor. Eftersom mässor har en lång planeringshorisont kunde det dock endast genomföras ett fåtal mässor under senare delen av andra halvåret 2021.

I takt med att smittspridningen i slutet av 2021 återigen började öka så infördes den 23 december 2021 i Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd om smittskyddsåtgärder mot sjukdomen covid-19 (HSLF-FS 2021:87) att den som arrangerar en mäsas bland annat ska "beräkna maxantalet så att varje besökare eller utställare, inom varje avgränsat område inomhus, ska kunna disponera minst 10 kvadratmeter av den tillgängliga ytan."

Begränsningen med krav på en yta på minst 10 kvm per person gjorde det återigen i princip omöjligt att arrangera mässor.

Med start den 12 januari har sedan Folkhälsomyndigheten i sina föreskrifter, allmänna råd samt rekommendationer fortsatt med krav på en yta på minst 10 kvm per person **samt** krav på vaccinationsbevis för mässor med fler än 50 deltagare.

Att även införa ett deltagartak på 500 personer innebär i princip ett dubbelt näringsförbud för mässbranschen, (A) 10 kvm per person samt (B) deltagartak på 500 personer. Vart och ett av dessa krav är i sig själva tillräckliga för att göra det omöjligt att arrangera mässor.

Som tidigare nämnts har mässor långa planeringshorisonter både för arrangörer, utställare och besökare. Just nu riskerar hela första halvårets mässor att ställas in eller att återigen flyttas. Som för många andra liknande branscher är läget akut. Både finansiellt och även på grund av kompetensdränering. Stora delar av branschens mindre aktörer riskerar att slås ut.

Som köpcentrum, fast smittsäkrare

Till skillnad mot till exempel konserter och tävlingsmatcher, kännetecknas mässor av att:

- Samtliga besökare kommer och går inte samtidigt. Besöken görs vid olika tidpunkter under en dag och är dessutom spridd på olika dagar.
- Besökarna sprids över en stor yta, istället för att allt fokus riktas mot en scen, en idrottsplan eller dylikt.
- Arrangörerna har stora möjligheter att styra besökarflöden, såväl via endast tillgång via förbokade biljetter, flera entréer, tidsintervall och antalsbegränsningar.
- Både besökare och utställare på fackmässor strävar efter korta och tidseffektiva möten.

Till sin natur är mässorna mer lika köpcentrum, men med skillnaden att mässorna har betydligt lättare att styra besökarkategorierna på ett smitt-säkert sätt. Till exempel genom att endast tillåta förregistrerade besökare, stoppa anmälan när det (med hänsyn till mässans yta) rimliga besöksantalet uppnåtts, samt ålderskrav. Dessutom finns nu även kravet på vaccinationsbevis. Eventuell smittspårning görs enkelt genom att kontaktuppgifter finns till alla deltagare.

Fasta deltagartak

Fasta deltagartak som ej tar hänsyn till evenemangets tillgängliga yta eller specifika möjligheter att genomföra evenemang på ett smitt-säkert sätt blir både inkonsekvent och orimligt. Olika evenemangstyper har olika besökarflöden. Den tillgängliga ytan spelar även en stor roll. En större anläggning underlättar för ett större antal deltagare att på plats hålla avstånd samt har oftast fler entréer vilket minskar riskerna för köbildning och trängsel.

Oavsett storlek på anläggningen kan sedan en arrangör styra besökarnas transportsätt till och från anläggningen och minska användandet av kollektivtrafik.

Det finns även en otydlighet mellan Folkhälsomyndighetens hemställan och i regeringens remitterade begränsningsförfordning. I Folkhälsomyndighetens hemställan beskrivs det som ett maxtak på 500 **deltagare** medan i begränsningsförfordningen står det "Om en sådan mäsas som avses i första stycket anordnas inomhus, får dock antalet **besökare** som samtidigt är på mässan högst uppgå till 500." Folkhälsomyndighetens **deltagare** kan tolkas gälla både besökare och utställares personal något som förfordningen alltså ej skriver.

Rimliga avstånd mellan deltagare

Den nuvarande begränsningen på en yta på minst 10 kvm per person gör det redan idag i princip omöjligt att arrangera mässor. En rimligare antalsbegränsning är en yta på minst 4 kvm per person, en formel som dessutom använts internationellt.

Beprövade smittskyddsåtgärder, inklusive vaccinationsbevis

Mässbranschen har under hela pandemin tagit sitt ansvar och är fullt beredda att fortsätta att ta sitt ansvar. Säkerhetsrutiner har införts och de mässor som har genomförts under andra halvåret 2021 har visat att rutinerna fungerar väl. Mässbranschen kommer att fortsätta att använda dessa rutiner och anpassa dem i samråd med berörda myndigheter. Branschen är fullt medveten om att pandemin ännu ej är över och har som en självklar ambition att även framledes skapa framgångsrika och smittsäkrade mötesplatser. **Som ett köpcenter – fast säkrare.**

Mikael Jansson

VD, Fairlink